

sėdžio pirštakaulis (nagas, *phalanx distalis*), mėsėdžio žandikaulio fragmentas (*maxilla*).

Atsitiktiniai, kv. C, D – 4, 5 riba (kapo 1 aplinka, segės vieta). Trys stambūs vieno kaulo fragmentai.

*Atsitiktiniai kv. D–5 (kapo 1 aplinka, segės vieta). Lokio pirštakaulis (nagas, *phalanx distalis*).*

PRELIMINARY RESULTS OF THE INVESTIGATION OF CREMATED ZOOARCHAEOLOGICAL SAMPLES

Cremated osteological samples were received from the Department of Anatomy, Histology and Anthropology of the VU MF. Most of the animal bones received were selected from the materials collected during earlier in-

vestigation of cremations found in the barrows of Eastern Lithuania. Most of the samples were picked from osteologically identified human cremations. Osteological samples of scientific value are kept at the depository of the Osteological Laboratory of the LVA and are available for further scientific research. After analysis of the samples was made, different ornithic and mammalian bones were identified. Analysis of the samples coming from horse burials which had been investigated earlier confirmed assumption of the archaeologists that some burials contained cremations of horses. Results of the analysis of the year 2005 finds coming from the Paduobė-Šaltaliūnė 3rd barrow cemetery were especially interesting: among the osteological remains bear claws were identified.

PRELIMINARŪS 2005 M. KASINĖJIMU ANTROPOLOGINĖS MEDŽIAGOS TYRIMU REZULTATAI

Rimantas JANKAUSKAS, Arūnas BARKUS, Agnius URBANAVIČIUS

Po 2005 m. archeologinių tyrinėjimų sezonu VU MF ištirta apie 1007 asmenų palai-kai iš griautinių ir 11 asmenų palaikai iš degintinių palaidojimų. Medžiaga išvalyta, konseruota, identifikuota ir dokumentuota. Mokslinės informacijos požiūriu vertinga medžiaga saugoma katedros saugyklose ir prieinama tolesniems detalesniems tyrimams. Žemiu pateikiama trumpa ištirtosios medžiagos charakteristika.

Geležies amžius

Degintiniai kapai

Ažušilė (Ignalinos r., V. Kliaugaitės 2005 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 10, kapas 1 (32 g). Nedaug kremuotų smulkų kaulų fragmentų. Palaikai kremuoti aukštoje temperatūroje, tačiau gilesni sluoksniai neviškai perdegę. Identifikuoti fragmentai greičiausiai 20–50 m. amžiaus vyro (?).

Gudeliai–Lenkiškės (Vilniaus r., L. Kuriolos 2005 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 10(68), kapas 1 (471 g). Visiškai perdegę kaulų fragmentai. Palaikai greičiausiai per 40 m. amžiaus moters.

Pilkapis 10(68), kv. H8, 5 cm gylyje (1 g). Visiškai perdegę kaukolės skliauto fragmentai. Amžius ir lytis nenustatyta.

Pilkapis 10(68), kv. AA2, 55 cm gylyje (1 g).

Visiškai perdegę neidentifikuoti fragmentai.

Pilkapis 10(68), kv. A1, 60 cm gylyje. (1 g).

Visiškai perdegę neidentifikuoti fragmentai, gyvulio (?) dantis.

Pilkapis 10(68), kv. A1, 90 cm gylyje (1 g).

Visiškai perdegę neidentifikuoti fragmentai.

Pilkapis 10(68), kv. G3, 20 cm gylyje (1 g).

Visiškai perdegę neidentifikuoti fragmentai.

Pilkapis 11(61), kv. A3, 8 cm gylyje (1 g).

Visiškai perdegę ilgųjų kaulų diafizių fragmentai.

Pilkapis 11(61), kv. B3, 30 cm gylyje (4 g).

Visiškai perdegės dilbio kaulų diafizės fragmentas, kaukolės skliauto fragmentas, kairiojo smilkinkaulio speninė atauga.

Pilkapis 11(61), kv. D6, 25 cm gylyje (1 g).

Visiškai perdegę ilgųjų kaulų diafizių fragmentai.

Mažulonys (Ignalinos r., V. Kliaugaitės 2005 m. tyrinėjimai). Senovės gyvenvietė.

Tyrimui gauta 19 g visiškai perdegusių smulkų fragmentų (gelsvai kreminė spalva, žymi deformacija). Tarp jų identifikuoti keli neabejotinai žmogaus kaukolės skliauto fragmentai.

Paduobė–Šaltaliūnė III (Švenčionių r., V. Steponaičio 2005 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 16, kapas 1. 175 g visiškai perdegusių kaulų. Palaikai vieno asmens – 20–40 m. amžiaus moters.

Pilkapis 16, sampilo dalis šalia degintinio kapo 1 (gali būti iš suardytos kapo 1 dalies). 4 g visiškai perdegusių kaulų. Identifikuotas aki-dubės viršutinis kraštas (moteris).

Pilkapis 16, kapas 2. 1201 g netolygiai perdegusių (nuo tamsiai pilkos spalvos iki visiškai perdegusių) kaulų. Ant kaulų buvo geležies rūdžių pėdsakų. Palaikai vieno asmens – stambaus, aukšto 35–50 m. amžiaus vyro.

Perkasa 2, kapas 1. 515 g visiškai perde-

gusių kaulų. Anatomiškai identifikuojamų žmogaus kaulų fragmentų nerasta. 3 stambaus gyvūno (plėšrūno) nagai.

Perkasa 2, kv. B, C – 4, 5 (degintinio kapo 1 aplinka, virš jo). 17 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. B, C – 4, 5 riba (degintinio kapo 1 aplinka). 32 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, bent vienas fragmentas – ne žmogaus.

Perkasa 2, kv. C–5, dalinai C–4 (degintinio kapo 1 aplinka). 10 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, danties šaknis.

Perkasa 2, kv. C–5 (degintinio kapo 1 aplinka). 39 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, 1 paukščio (?) kaulas.

Perkasa 2, kv. C–5 (degintinio kapo 1 aplinka). 13 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, 2 stambaus gyvūno (plėšrūno) nagai.

Perkasa 2, kv. C, D–4 (degintinio kapo 1 aplinka, tarp kapo 1 ir segės). 12 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, 1 stambaus gyvūno (plėšrūno) nagas.

Perkasa 2, kv. D–4 (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 33 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. D–4 (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 62 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, bent dalis jų – ne žmogaus.

Perkasa 2, kv. C, D – 4, 5 (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 22 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. C, D – 4, 5 riba (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 19 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. D–5 (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 13 g visiškai perdegusių kau-

lų. Neidentifikuoti fragmentai, ne žmogaus.

Perkasa 2, kv. D–5 (segės vieta, degintinio kapo 1 aplinka). 12 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, 1 stambaus gyvūno (plėšrūno) nagas.

Perkasa 2, atsitiktiniai (be tikslios metrikos, bet degintinis kapas 1 ar jo aplinka). 28 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai, 1 stambaus gyvūno (plėšrūno) nagas.

Visi kape 1 ir jo aplinkoje surinkti kaulai greičiausiai yra ne žmogaus. Kaulai perduoti LVA Osteologijos laboratorijai.

Perkasa 2, kapas 2. 803 g visiškai perdegusių kaulų. Anatomiškai identifikuojamų žmogaus kaulų fragmentų nerasta. Identifikuoti kaulai savo struktūra labiau būdingi stambiam gyvūnui.

Perkasa 2, kapas 2, viršutinė ŠR dalis. 270 g visiškai perdegusių kaulų. Anatomiškai identifikuojamų žmogaus kaulų fragmentų nerasta. Identifikuoti kaulai savo struktūra labiau būdingi stambiam gyvūnui.

Perkasa 2, kv. D–2 (degintinio kapo 2 aplinka, virš jo). 89 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. D–3 (degintinio kapo 2 aplinka, virš jo). 60 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, kv. D–3, 4 riba (degintinių kauiliukų koncentracija prie degintinio kapo 2). 40 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Visi kape 2 ir jo aplinkoje surinkti kaulai greičiausiai yra ne žmogaus. Kaulai perduoti LVA Osteologijos laboratorijai.

Perkasa 2, atsitiktiniai kv. A–4. 2 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, atsitiktiniai kv. B–4. 2 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Perkasa 2, atsitiktiniai kv. B–5. 3 g visiškai perdegusių kaulų. Neidentifikuoti fragmentai.

Viešvilė (Jurbarko r., U. Budvydo 2005 m. tyrinėjimai).

Kapas 19, V dalis (1064 g.). Visiškai perdegę kaulai. Palaikai dviejų asmenų: 25–40 m. amžiaus vyro ir 2–5 m. amžiaus vaiko.

Kapas 19, R dalis (1114 g.). Visiškai perdegę kaulai. Palaikai dviejų asmenų, vienas iš palaidotų – vyras, kito lytis nenustatyta.

Pastaba: R dalyje aptiki kaulai gali būti tų pačių asmenų kaip ir V dalyje. Taigi kape palaidotas 30–40 m. amžiaus vyras, per 20 m. amžiaus nenustatytos lyties asmuo ir 2–5 m. amžiaus vaikas.

Kapas 21 (1263 g.). Visiškai perdegę kaulai. Kape rasti dviejų asmenų palaikai: per 40 m. amžiaus vyro ir nenustatytos lyties suaugusio asmens.

Kapas 22, R dalis (876 g.). Gilesni kaulų sluoksnių perdegę neviškai. Kape palaidoti du asmenys: 25–35 m. amžiaus moteris ir 25–50 m. amžiaus vyras. Tarp kaulų pasitaikė stambaus žinduolio slankstelių fragmentų.

Kapas 22, V dalis (664 g.). Visiškai perdegę kaulai. Kape palaidoti du asmenys: 25–35 m. amžiaus moteris ir 25–50 m. amžiaus vyras. Kaulai greičiausiai tų pačių asmenų kaip ir kapo R dalyje. Kartu aptiki stambaus žinduolio kaukolės skliauto ir slankstelių fragmentai.

Griauntiniai kapai

Bandužiai (Kretingos r., R. Bračiulienės 2005 m. tyrinėjimai).

Liūlinė (Švenčionių r., V. Kliaugaitės 2005 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 2, kapas 1. Smilkinkaulio pira-

midė, 1-ojo krūminio danties vainikas (neišdygęs – iki 1 m.), ašies dantis (nepriaugęs – iki 2 m.), slankstelių lankai (nepriaugę – iki 3 m.), alkūnkaulis, stipinkaulis. Palaikai 0,5–1 m. amžiaus kūdikio.

Pilkapis 2, kapas 2. Kaukolės skliautas (siūlės nesukaulėjusios – iki 30 m.), dešiniojo smilkinkaulio piramidė, viršutinio žandikaulio fragmentas su trimis nuolatiniais krūminiais dantimis ir vienu kapliu, ilgujų kaulų diafizių fragmentai. Palaikai 20–30 m. amžiaus vyro.

Vėlyvųjų viduramžių ir Naujuojų laikų griaautiniai kapai

Grumbliai (Plungės r., A. Skrupskelio 2005 m. tyrinėjimai).

Kapas 1. Kaukolė, visas skeletas. 20–25 m. amžiaus moteris. Be patologijos.

Perkasa 2, suardytu kapai. Ilgujų ir liemens kaulų fragmentai. Greičiausiai vieno asmens – 25–40 m. amžiaus moters. Išlikę fragmentai be patologijos.

Panėvėžys, Respublikos g. 47. Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių kapavietė (D. Stankevičiūtės 2005 m. tyrinėjimai).

Ištirti 832 asmenų, palaidotų 1915 m., pa- laikai. Tyrimai suteikė vertingos informacijos apie karo lauko ir užfrontės mediciną Pirmojo pasaulinio karo metais. Žemiau pateikiami įdomesnės patologijos atvejai.

Kapas 4. Vyras, 25–30 m., 177,6 cm ūgio. Viršutinio žandikaulio protezas.

Kapas 7. Vyras, 30–35 m., 174,0 cm ūgio. Batrocefalija (strėlinės siūlės ankstyvas visiškas sukaulėjimas), sugiję dešinės plaštakos IV ir V delnakaulių lūžiai, krūtinės ir juosmens slankstelių osteofitai.

Kapas 10. Vyras, 25–30 m., 170,4 cm ūgio.

Abiejų momenkaulių ir kaktikaulių skeveldriniai lūžiai, kulkos jėjimo anga ties *tuber parietale*.

Kapas 11. Vyras, 25–35 m., 173,7 cm ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolės skliauto lūžiai. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 17. Vyras, 35–40 m., 172,2 cm ūgio. Sugijęs kairiosios pusės raktikaulio diafizės lūžis. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 20. Moteris, 40–45 m., 156,1 cm ūgio. Dešinės pusės viršutinio žandikaulio protezas.

Kapas 23. Vyras, 20–25 m., 165,1 cm ūgio. Kairiojo blauzdikaulio diafizės sunkus osteoperiostitas.

Kapas 28. Vyras, 30–35 m., 178,8 cm ūgio. Dešiniojo smilkinkaulio pūlingas otitas su didžiulio griuvimo ertme. Kalkių pėdsakai kaklo ir krūtinės srityje.

Kapas 31. Vyras, 25–30 m., 173,7 cm ūgio. Kulkos jėjimo anga – 2 cm į priekį nuo bregmos, skilimo linijos kaktikauliuose ir momenkauliuose, kaukolės pamato skeveldriniai lūžiai. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 33. Vyras, 30–35 m., 171,4 cm ūgio. Abiejų dubenkaulių kryžmeninio klubo sąnario osteofitai, krūtinės 9–10 slankstelių Forestier liga (DISH pradžia?).

Kapas 34. Vyras, 20–25 m., 181,3 cm ūgio. Kaukolės skrodimo žymės.

Kapas 38. Vyras, 20–25 m., 169,3 cm ūgio. Abipusė *cribra orbitalia*, abiejų šlaunikaulių ir abiejų blauzdikaulų diafizių periostitas, išgimtas kaklo 2–3 slankstelių blokas.

Kapas 39. Vyras, 40–50 m., 172,3 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 40. Vyras, 20–25 m., 169,7 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių ir abiejų blauzdikaulų diafizių periostitas.

Kapas 41. Vyras, 18–20 m., 177,7 cm ūgio.

Dešiniojo raktikaulio diafizės sunkus osteoperiostitas, dešiniosios mentės trauma, sugijusi antriniu būdu, su osteomielitu, dešiniojo žastikaulio proksimalinio trečdalio spiralinis begyjantis lūžis su osteoperiostitu, abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas. Kaklo ir krūtinės srityje kalkių pėdsakai.

Kapas 42. Vyras, 18–20 m., 178,0 cm īgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas. *Spina bifida totalis*.

Kapas 43. Vyras, 20–25 m., 169,9 cm īgio. Abiejų šlaunikaulių ir abiejų blauzdikaulių diafizių periostitas.

Kapas 44. Vyras, 30–40 m., 169,0 cm īgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 45. Vyras, 25–30 m., 174,2 cm īgio. Kairiojo šlaunikaulio ir abiejų blauzdikaulių diafizių periostitas. Kaklo srityje kalkių pėdsakai.

Kapas 46. Vyras, 20–25 m., 172,8 cm īgio. Kaukolės skrodimas, pašalinta kairioji pakaušikaulio pusė, abiejų pusiu ilgųjų kojų kaulų diafizių periostitas, pleuros pažeidimai abiejose pusėse (pažeisti 8 šonkauliai), *spina bifida totalis*. Krūtinės srityje kalkės.

Kapas 47. Vyras, 20–25 m., 168,7 cm īgio. Abiejų šlaunikaulių ir abiejų blauzdikaulių diafizių periostitas. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 48. Vyras, 30–40 m., 176,8 cm īgio. Abipusė *cribra orbitalia*, abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas, prie dešiniojo blauzdikaulio iš medialinės pusės priaugęs sukaulėjęs tarpkaulinės plėvės fragmentas.

Kapas 49. Vyras, 30–40 m., 173,9 cm īgio. Abiejų blauzdikaulių periostitas. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 50. Vyras, 30–35 m., 168,4 cm īgio. Nuskilę 11 ir 21 dantų vainikai, begyjantis dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis distaliname trečdalyje, sugijęs dešiniojo blauzdikaulio periostitas.

Kapas 51. Vyras, 20–25 m., 187,4 cm īgio. Sugijęs kairiojo žastikaulio distalinės epifizės lūžis.

Kapas 52. Vyras, 30–35 m., 169,3 cm īgio. Krūtinės 10–12 slankstelių uždegiminės kilmės osteofitai.

Kapas 53. Vyras, 20–25 m., 174,7 cm īgio. 14 danties geltono metalo karūnėlė, dešiniojo blauzdikaulio amputacija viduriniajame trečdalyje (be gjimo žymių).

Kapas 54. Vyras, 20–25 m., 173,3 cm īgio. Begyjanti dešiniojo žastikaulio diafizės distalinio galo trauma (amputacija), dešiniojo alkūnkaulio proksimalinio galo pjūvis, diafizės osteoperiostitas, dešiniojo sti-pinkaulio diafizės proksimalinio galo osteoperiostitas.

Kapas 55. Vyras, 40–45 m., 160,1 cm īgio. Dešiniojo raktikaulio proksimalinio galo osteoartritas, abiejų šlaunikaulių *linea aspera* egzostozės, kelio sąnarių osteofitai, abiejų pusiu blauzdos kaulų diafizių distalinių dalių amputacija be gjimo žymių.

Kapas 58. Vyras, 30–40 m., 165,0 cm īgio. *Scaphocephalia* dėl ankstyvo kaukolės siilių sukaulėjimo, kairiojo šlaunikaulio apatinė pusė amputuota, osifikuojantis miozitas keturgalvio šlaunies raumens dalies (*m. vastus intermedius*) prisitvirtinimo vietoje.

Kapas 59. Vyras, 25–30 m., 163,3 cm īgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 60. Vyras, 35–45 m., 176,5 cm īgio. Pažeistas vieno dešiniojo šonkaulio pleuros paviršius, krūtinės 8–10 slankstelių žymūs osteofitai. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 61. Vyras, 35–40 m., 173,7 cm īgio. Apatinio žandikaulio lanko protezas. Palai-kai apipilti kalkėmis.

Kapas 62. Vyras, 25–30 m., 170,7 cm īgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizės spiralinis lūžis

distaliniame trečdalyje (be gijimo žymų).

Kapas 64. Vyras, 20–25 m., 162,0 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 65. Vyras, 20–25 m., 171,2 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 66. Vyras, 25–30 m., 166,7 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių diafizių periostitas.

Kapas 67. Vyras, 20–25 m., 166,8 cm ūgio. Abiejų šlaunikaulių ir blauzdikaulių diafizių periostitas.

Kapas 68. Vyras, 20–25 m., 161,4 cm ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje.

Kapas 73. Vyras, 25–30 m., 164,4 cm ūgio. Nesugijęs kairiojo šlaunikaulio kaklelio lūžis, kairiojo dubenkaulio gūžduobės viršutinio krašto uždegimo žymės.

Kapas 74. Vyras, 30–35 m., 179,7 cm ūgio. Kairiojo žastikaulio galvutės deformacija – kairiojo alkūnės sąnario pūlingas uždegimas (?).

Kapas 79. Vyras, 20–30 m., 166,5 cm ūgio. Įgimta kaukolės deformacija – akrocefalija (viisiškai sukaulėjusios sagitalinė ir vainikinė siūlės), krūtinės 1 – juosmens 4 slanksteliai be lankų, lankai atskirai (chirurginė intervencija?), juosmens 1 ir 3 slankstelių kompresinai lūžiai, ties juosmens 1 slanksteliu ryški kifozė.

Kapas 81. Vyras, 20–25 m., 167,2 cm ūgio. Dantų emalio IV laipsnio hipoplazijos (11, 21, 32–42 dantų).

Kapas 82. Vyras, 30–35 m., 174,2 cm ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje.

Kapas 85. Vyras, 20–25 m., 171,3 cm ūgio. Trijose dešiniojo šlaunikaulio vietose perpjauta diafizė, labai siaura čiulpų ertmė (lėtinio uždegimo pėdsakas).

Kapas 87. Vyras, 25–30 m., 169,2 cm ūgio. Amputuota dešinė koja tarp šlaunikaulio proksimalinio ir vidurinio trečdalio, nupjautoji dalis su periostito žymėmis, pjūvio vietoje viso kompaktinio sluoksnio uždegiminė reakcija.

Kapas 89. Vyras, 40–45 m., 178,0 cm ūgio. Viršutiniai dantys iškritę prieš mirtį.

Kapas 90. Vyras, 20–25 m., 165,7 cm ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje. Palaikai apipilti kalkémis.

Kapas 91. Vyras, 20–25 m., 170,1 cm ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje. Palaikai apipilti kalkémis.

Kapas 93. Vyras, 30–40 m. Įgimta kaukolės deformacija – akrocefalija (sukaulėjusios sagitalinė ir vainikinė siūlės).

Kapas 97. Vyras, 30–35 m., 173,1 cm ūgio. Amputuota kairė koja tarp šlaunikaulio vidurinio ir distalinio trečdalio (be gijimo žymų), skrodimo pėdsakai kaukolėje.

Kapas 106. Vyras, 20–25 m., 170,1 cm ūgio. Viršutinių dantų protezas, kairiojo šlaunikaulio diafizės distalinio trečdalio skeveldrinis lūžis su gijimo pėdsakais (palaidota su įtvaru).

Kapas 117. Vyras, 20–25 m., 178,2 cm ūgio. Kairiajame momenkaulyje prie strėlinio krašto – trikampė taisyklinga visiškai sujigusi anga (1,5 cm).

Kapas 119. Vyras, 30–35 m., 169,5 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizės skeveldrinis lūžis viršutiniame trečdalyje, per tarpgūbinę liniją.

Kapas 121. Vyras, 30–35 m., 173,8 cm ūgio. Kairiojo blauzdikaulio perimortalinis lūžis distaliniame trečdalyje.

Kapas 123. Vyras, 25–30 m., 164,1 cm ūgio. Krūtinės 12 ir juosmens 1–2 slankstelių kompresinė deformacija be lūžio.

Kapas 125. Vyras, 25–30 m., 170,3 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio periostitas, dešiniojo šlaunikaulio diafizės skeveldrinis lūžis distaliniame trečdalyje (nesugijęs) su intensyvia uždegimine reakcija.

Kapas 126. Vyras, 25–30 m., 179,6 cm

ūgio. Kairiojo šlaunikaolio diafizės nesugijęs lūžis distaliniame trečdalyje, aplink žaizdą – intensyvi periostito reakcija.

Kapas 131. Vyras, 18–20 m., 173,1 cm
ūgio. Kairiojo žastikaulio diafizės vidurinio
trečdalio skeveldrinis perimortalinis lūžis be
gijimo žymiu.

Kapas 145. Vyras, 25–30 m., 170,7 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio diafizės perimor-
talinis lūžis viduriniame trečdalyje.

Kapas 166. Vyras, 20–25 m., 164,3 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaolio distalinė epifizė
amputuota.

Kapas 167. Vyras, 20–25 m., 174,2 cm
ūgio. Abiejų blaždikaulių ryškus periostitas.

Kapas 168. Vyras, 20–25 m., 174,9 cm
ūgio. Dešiniojo alkūnkaolio diafizės deforma-
cija (sugijęs lūžis?).

Kapas 171. Vyras, 30–40 m., 163,8 cm
ūgio. Akrocefalija (sukaulėjusios sagitalinė ir
vainikinė siūlės).

Kapas 177. Vyras, 20–25 m., 174,3 cm
ūgio. Kaukolės kairiojo momenkaulio trepa-
nacijai, ovali 3x2 cm dydžio anga.

Kapas 178. Vyras, 20–25 m., 171,7 cm
ūgio. Viršugalvyje ant strėlinės siūlės abiejų momen-
kaulių paviršiuje – 5x2 cm dydžio anga su giji-
mo žymėmis. Palaikai apipilti kalkėmis.

Kapas 184. Vyras, 30–35 m., 172,0 cm
ūgio. Kairėje pakauškaulio pusėje, prie spe-
ninio krašto – pailga 2,5x0,4 cm dydžio apgi-
jusi kiaurinė (durtinė ar skeveldrinė?) žaiz-
da su uždegimo žymėmis (trauma?).

Kapas 189. Vyras, 35–40 m., 170,0 cm
ūgio. Sugijęs senas kairiojo blaždikaulio
diafizės distalinio trečdalio lūžis, nesugijęs
kairiojo šlaunikaolio diafizės daugybinis
skeveldrinis lūžis, trūksta vidurinio frag-
mento.

Kapas 190. Vyras, 30–35 m., 164,9 cm

ūgio. Kaktikaulyje prie vainikinės siūlės 2 cm
iš kairė nuo bregmos – 2x3 cm dydžio anga
(trepanacija?).

Kapas 198. Vyras, 20–25 m., 173,1 cm
ūgio. Senas sugijęs dešiniojo žastikaulio dis-
talinio trečdalio lūžis su dislokacija ir defor-
macija, buvęs osteomielitas (?).

Kapas 201. Vyras, 25–30 m., 174,7 cm
ūgio. Dešiniajame momenkaulyje prie speni-
nio kampo – kulkos iėjimo anga, kaukolės vi-
duje rasta šautuvo kulka.

Kapas 205. Vyras, 20–25 m., 167,1 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaolio diafizės proksimalinio
trečdalio perimortalinis lūžis.

Kapas 206. Vyras, 20–25 m., 163,7 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaolio diafizės proksi-
malinio trečdalio perimortalinis lūžis (lūžio
vietoje metalo pėdsakai – šautinė žaizda?).

Kapas 208. Vyras, 20–25 m., 168,1 cm
ūgio. Vidurinių krūtinės slankstelių kompre-
sija (suspaudimas dėl didelio krūvio).

Kapas 209. Vyras, 20–25 m., 174,1 cm
ūgio. Metalo plokštélé dubens–pilvo srityje,
sukaulėjusi hematoma (kraujosrūva) kai-
riojo šlaunikaolio vidinėje pusėje.

Kapas 210. Vyras, 20–25 m., 168,2 cm
ūgio. Metalo plokštélé dubens–pilvo srityje.

Kapas 215. Vyras, 20–25 m., 173,9 cm
ūgio. Kairiojo žastikaulio amputacija viduri-
niame trečdalyje, 21–23 dantys prarasti (dėl
traumos) gyvam esant.

Kapas 216. Vyras, 20–25 m., 169,2 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio proksimalinio trečdalio
osteomielitas po traumos, buvęs nepilnas lūžis.

Kapas 217. Vyras, 20–25 m., 172,8 cm
ūgio. Dešiniojo alkūnkaolio diafizės proksi-
malinio trečdalio perimortalinis lūžis.

Kapas 219. Vyras, 30–40 m., 168,3 cm
ūgio. Dešiniojo blaždikaulio amputacija vir-
sutiniame trečdalyje.

Kapas 229. Vyras, 25–30 m. Ūgis 174,0 cm. Dešiniojo žastikaulio diafizės vidurinio trečdailio perimortalinis lūžis su gjimo žymėmis.

Kapas 233. Vyras, 20–25 m. Ūgis 176,3 cm. Dešiniojo raktikaulio skeveldrinis lūžis.

Kapas 234. Vyras, 25–30 m. Ūgis 167,2 cm. Kaukolės skliauto trauma su chirurginio gydymo pėdsakais (trepanacija).

Kapas 236. Vyras, 20–25 m. 178,7 cm. Skeveldrinis kairiojo šlaunikaulio lūžis su gjimo pėdsakais (ūmus periostitas).

Kapas 237. Vyras, 20–25 m. Ūgis 159,9 cm. Kirstinė dešinės viršugalvio pusės trauma su chirurginio gydymo pėdsakais (trepanacija) ir gjimo žymėmis.

Kapas 238. Vyras, 20–25 m. Ūgis 168,3 cm. Skeveldrinis dešiniojo alkūnkaulio lūžis, metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 239. Vyras, 25–30 m. Ūgis 167,1 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 243. Vyras, 25–30 m. Ūgis 177,3 cm. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 244. Vyras, 30–35 m. Ūgis 174,4 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje, skeveldrinis dešiniojo žastikaulio lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 245. Vyras, 30–35 m. Ūgis 169,5 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 246. Vyras, 35–40 m. Ūgis 170,9 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje, vidurinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 248. Vyras, 30–35 m. Ūgis 173,3 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje, vidurinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 252. Vyras, 35–40 m. Ūgis 177,3 cm. Apatinių krūtinės slankstelių osteofitai ir kompresija.

Kapas 253. Vyras, 40–45 m. Ūgis 170,1 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje, vi-

durinių ir apatinių krūtinės slankstelių osteofitai.

Kapas 254. Vyras, 20–25 m. Ūgis 170,1 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 255. Vyras, 20–25 m. Ūgis 176,7 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 256. Vyras, 25–30 m. Ūgis 172,2 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 257. Vyras, 30–35 m. Ūgis 173,8 cm. Metalinė plokštélė dubens–pilvo srityje.

Kapas 260. Vyras, 20–25 m. Ūgis 166,4 cm. Skeveldrinis kairiojo šlaunikaulio lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 261. Vyras, 18–20 m. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 263. Vyras, 25–30 m. Ūgis 166,4 cm. Skeveldrinis kairiojo šlaunikaulio lūžis be gjimo žymių.

Kapas 264. Vyras, 35–40 m. Ūgis 172,9 cm. Skeveldrinis kairiojo šlaunikaulio lūžis be gjimo žymių.

Kapas 268. Vyras, 30–35 m., 172,5 cm ūgio. Kairiojo klubakaulio skelveldrinis lūžis ties gūžduobe su gjimo pėdsakais.

Kapas 269. Vyras, 20–25 m., 168,4 cm ūgio. Skeveldrinis kryžkaulio lūžis.

Kapas 273. Vyras, 30–35 m., 170,4 cm ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 274. Vyras, 25–30 m., 168,3 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio, dešiniojo stipinėkaulio ir dešiniojo alkūnkaulio skeveldriniai lūžiai be gjimo pėdsakų.

Kapas 276. Vyras, 25–30 m., 169,2 cm ūgio. Durtinė kairiojo momenkaulio žaizda be gjimo žymių.

Kapas 278. Vyras, 25–30 m., 177,4 cm ūgio. Vidurinių ir apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 279. Vyras, 30–35 m., 169,9 cm ūgio. Begyjanti dešiniojo momenkaulio žaizda.

Kapas 280. Vyras, 25–30 m., 172,9 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio distalinio galo skeveldrinis lūžis be gjimo žymių.

Kapas 283. Vyras, 30–35 m., 172,4 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija distaliniame trečdalyje, sugijusi dešiniojo 10 šonkaulio trauma.

Kapas 284. Vyras, 30–35 m., 169,2 cm
ūgio. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 285. Vyras, 30–35 m., 179,3 cm.
ūgio Dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 288. Vyras, 18–20 m., 170,6 cm
ūgio. Dešinės kaktikaulio pusės skeveldrinis lūžis.

Kapas 289. Vyras, 25–30 m., 167,7 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio apatinio trečdailio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 291. Vyras, apie 20 m., 171,3 cm
ūgio. Vidurinių ir apatinų krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 292. Vyras, 20–25 m., 171,8 cm
ūgio. Kairiojo blauzdikaulio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 293. Vyras, 35–40 m., 169,3 cm
ūgio. Kairiojo šeivikaulio proksimalinio trečdailio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 297. Vyras, 30–35 m., 169,3 cm
ūgio. Vidurinių ir apatinų krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 298. Vyras, 40–45 m., 158,1 cm
ūgio. Vidurinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 299. Vyras, 20–25 m., 174,7 cm
ūgio. Kairiojo žastikaulio proksimalinio trečdailio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 300. Vyras, 20–25 m., 177,6 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija apatiniam trečdalyje (ties krumpliais) be gjimo žymių.

Kapas 301. Vyras, 20–25 m., 167,8 cm
ūgio. Šlaunikaulių osteoperiostitas.

Kapas 302. Vyras, 25–30 m., 171,4 cm
ūgio. Viršutinių dantų lanko protezas.

Kapas 303. Vyras, 20–25 m., 176,4 cm
ūgio. Dešiniojo blauzdikaulio viršutinio trečdailio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų, abiejų šlaunikaulių ir dešiniojo blauzdikaulio osteoperiostitas.

Kapas 304. Vyras, 25–30 m., 169,1 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija proksimaliniame trečdalyje.

Kapas 306. Vyras, 20–25 m., 167,6 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio proksimalinio trečdailio skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 307. Vyras, 20–25 m., 174,7 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais, įtvaras, kairės blauzdos amputacija apatiniam trečdalyje.

Kapas 308. Vyras, 25–30 m., 167,5 cm
ūgio. Apatinio žandikaulio kairės pusės skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 309. Vyras, apie 20 m., 167,2 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija.

Kapas 310. Vyras, 25–35 m., 167,6 cm
ūgio. Dešiniojo blauzdikaulio skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 313. Vyras, 20–25 m., 171,0 cm
ūgio. Kairiojo žastikaulio skelveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 315. Vyras, 25–30 m., 173,4 cm
ūgio. Dešiniojo blauzdikaulio vidurinio trečdailio begyjantis skeveldrinis lūžis.

Kapas 319. Vyras, 30–35 m., 174,7 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio proksimalinio trečdailio amputacija.

Kapas 320. Vyras, 30–35 m., 174,4 cm
ūgio. Kairiojo blauzdikaulio skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 323. Vyras, 25–30 m., 176,0 cm

ūgio. Begyjantis kairiojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis.

Kapas 324. Vyras, 30–35 m., 180,8 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija proksimaliniame trečdalyje.

Kapas 326. Vyras, 20–25 m., 175,2 cm
ūgio. Skeveldrinis dešiniojo šlaunikaulio lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 327. Vyras, 30–35 m., 166,8 cm
ūgio. Abiejų blaždų amputacija apatiniaiame
trečdalyje be gjimo pėdsakų.

Kapas 328. Vyras, 18–20 m., 173,0 cm
ūgio. Begyjantis dešinės mentės sužalojimas,
šlaunikaulių ir blaždikaulių osteoperostitas.

Kapas 329. Vyras, 25–30 m., 175,6 cm
ūgio. Kairiojo kelio sąnario trauma, gipsinio įtvaro
liekanos, krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 331. Vyras, 20–25 m., 172,5 cm
ūgio. Dešinės mentės skeveldrinis lūžis su
gjimo pėdsakais.

Kapas 332. Vyras, 20–25 m., 167,2 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija proksimaliniame trečdalyje.

Kapas 334. Vyras, 25–30 m., 170,2 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija distaliame
trečdalyje.

Kapas 335. Vyras, apie 20 m., 174,6 cm
ūgio. Kairės blaždos amputacija viršutiniam
trečdalyje, žemiau blaždikaulio krumplių.

Kapas 336. Vyras, 20–25 m., 175,4 cm
ūgio. Abiejų žastikaulių, šlaunikaulių ir blaždikaulių
osteoperostitas.

Kapas 337. Vyras, 25–30 m., 169,4 cm
ūgio. Ilgujų kaulų osteoperostitas, padikau-
lio galvos trauma.

Kapas 338. Vyras, 25–30 m., 170,5 cm
ūgio. Dešiniojo blaždikaulio skeveldrinis lūžis su
gjimo pėdsakais.

Kapas 340. Vyras, 25–30 m., 165,9 cm
ūgio. Dviejų kairiuju šonkaulių trauma.

Kapas 341. Vyras, 25–30 m., 158,2 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis
be gjimo pėdsakų.

Kapas 343. Vyras, 20–25 m., 169,8 cm
ūgio. Sugijęs kairės pėdos padikaulio lūžis
(„maršo pėda“).

Kapas 346. Vyras, 30–35 m., 176,8 cm
ūgio. Abiejų žastikaulių ir šlaunikaulių osteoperostitas.

Kapas 347. Vyras, 20–25 m., 172,3 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio galvos amputacija.

Kapas 348. Vyras, 20–25 m., 173,0 cm
ūgio. Kairiojo stipinkaulio šautinė žaizda be
gjimo žymią.

Kapas 349. Vyras, 20–25 m., 164,2 cm
ūgio. Begyjantis dešiniojo alkūnkaulio lūžis,
neoartrozė.

Kapas 352. Vyras, 40–45 m., 174,1 cm
ūgio. Padikaulių osteoperostitas, dešiniosios
blaždos lūžis be gjimo žymią.

Kapas 353. Vyras, 25–30 m., 168,0 cm
ūgio. Alkūnių sąnarių artritas.

Kapas 356. Vyras, 25–30 m., 178,2 cm
ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 362. Vyras, 30–35 m., 168,0 cm
ūgio. Viršutinių dantų protezas, dešiniojo
šlaunikaulio skeveldrinis lūžis viduriniame
trečdalyje be gjimo žymią.

Kapas 365. Vyras, 20–25 m., 170,5 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio diafizės proksimalinio
trečdailio skeveldrinis lūžis su intensyviu
periostitu.

Kapas 366. Vyras, 20–25 m., 170,1 cm
ūgio. Seniai sugijęs kairiojo stipinkaulio lūžis
(lūžio linijos éjo per distalinį sąnarinį pa-
viršių).

Kapas 368. Vyras, 30–35 m., 174,9 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio diafizės lūžis proksimaliniame
trečdalyje be gjimo žymią.

Kapas 371. Vyras, 20–25 m., 168,6 cm

ūgio. Viršutinių dantų protezas, dešiniojo blauzdikaulio skeveldrinis lūžis proksimaliniame trečdalyje su periostito žymėmis, kairiojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis proksimaliniame trečdalyje.

Kapas 372. Vyras, 35–40 m., 174,4 cm ūgio. Viršutinių dantų protezas.

Kapas 374. Vyras, 20–25 m., 179,9 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizės amputacija ties viduriniuoju trečdaliu.

Kapas 376. Vyras, 20–25 m., 169,4 cm ūgio. Dešiniojo žastikaulio proksimalinio trečdailio amputacija.

Kapas 377. Vyras, 20–25 m., 164,4 cm ūgio. Trys nesugiję apatinio žandikaulio lūžiai su periostito žymėmis: dešinės pusės – ties 47 dantimi, kairės – tarp 33–34 ir prie 37 danties.

Kapas 380. Vyras, 20–25 m., 172,2 cm ūgio. Nutrauktos V–VIII krūtinės slankstelių dešinės pusės skersinės ataugos, atitinkamų šonkaulių potrauminiai uždegimai.

Kapas 382. Vyras, 20–25 m., 170,9 cm ūgio. Kairiojo momenkaulio trepanaciniė anga (3x5 cm dydžio), skrodimas, nuo trepanaciniės angos į abu momenkaulius tėsiasi lūžio linijos.

Kapas 385. Vyras, 20–25 m., 175,1 cm ūgio. Amputuota kairiojo šlaunikaulio distalinė epifizė.

Kapas 387. Vyras, 20–25 m., 176,6 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija viduriniajame trečdalyje.

Kapas 389. Vyras, 20–25 m., 168,4 cm ūgio. Senas gerai sugijęs lūžis dešiniojo šlaunikaulio diafizės viduriniajame trečdalyje.

Kapas 391. Vyras, 30–35 m., 173,6 cm ūgio. Senas sugijęs kairiojo blauzdikaulio lūžis distaliniame trečdalyje, dešiniojo šlaunikaulio diafizės distalinio trečdailio lūžis, po-

trauminis dešiniojo kelio sąnario uždegimas.

Kapas 393. Vyras, 20–25 m., 172,1 cm ūgio. VI–VIII krūtinės slankstelių kompresija, Scheuermanno liga.

Kapas 394. Vyras, 20–25 m., 176,5 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio diafizės amputacija proksimaliniame trečdalyje, kairiojo blauzdikaulio diafizės lūžis proksimaliniame trečdalyje su gjimo žymėmis.

Kapas 399. Vyras, 16–20 m. Kairiojo momenkaulio trepanaciniė anga (2x3 cm dydžio).

Kapas 400. Vyras, 20–25 m., 176,5 cm ūgio. Perimortalinis kairiosios alkūnės srities sužalojimas, nulūžęs žastikaulio lateralinis antkrumplis ir *olecranon* (yra gjimo žymėjus).

Kapas 402. Vyras, 18–20 m., 168,2 cm ūgio. Kairiojo žastikaulio diafizės lūžis proksimaliniame trečdalyje.

Kapas 403. Vyras, 25–30 m., 173,1 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio distalinio trečdailio lūžis su gjimo žymėmis.

Kapas 404. Vyras, 25–30 m., 165,7 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio diafizės viduriniuojo trečdailio skeveldrinis lūžis su gjimo žymėmis.

Kapas 406. Vyras, 20–25 m., 172,5 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio diafizės lūžis proksimaliniame trečdalyje su gjimo žymėmis.

Kapas 407. Vyras, 20–25 m., 182,2 cm ūgio. Kairiojo blauzdikaulio diafizės viduriniuojo trečdailio skeveldrinis lūžis su uždegimo ir gjimo žymėmis.

Kapas 411. Vyras, 25–30 m., 174,3 cm ūgio. Dešiniojo žastikaulio diafizės amputacija viduriniame trečdalyje.

Kapas 414. Vyras, 25–30 m., 172,3 cm ūgio. Rastas tracheostominis vamzdelis.

Kapas 416. Vyras, 20–25 m., 166,7 cm ūgio. Kairiajame momenkaulyje prie vainiki-

nės siūlės – 2 cm skersmens trepanacinė anga, sugijęs dešiniojo stipinkaulio diafizės lūžis viduriniajame trečdalyje.

Kapas 424. Vyras, 20–25 m., 175,1 cm ūgio. Kairiojo klubakaulio sparno perimortalinis lūžis.

Kapas 425. Vyras, 20–25 m., 166,5 cm ūgio. Nesugijęs dešiniojo šlaunikaulio proksimalinio trečdailio skeveldrinis lūžis.

Kapas 427. Vyras, 30–35 m., 171,3 cm ūgio. Sugijęs kairiojo alkūnkaulio diafizės lūžis viduriniajame trečdalyje, abiejuose momenkauiliuose – trepanacinių angos: kairiajame – 2x3 cm, dešiniajame – 1,5x4 cm dydžio.

Kapas 429. Vyras, 25–30 m., 173,8 cm ūgio. Gerai sugijęs dešiniojo šlaunikaulio diafizės lūžis proksimaliniam trečdalyje.

Kapas 430. Vyras, 25–30 m., 165,3 cm ūgio. Kairiojo blauzdikaulio diafizės vidurniojo trečdailio perimortalinis lūžis, dešiniojo šlaunikaulio amputacija viduriniajame trečdalyje su periostito žymėmis.

Kapas 434. Vyras, 30–35 m., 171,7 cm ūgio. Skeveldriniai dešiniojo blauzdikaulio ir šlaunikaulio, dešiniojo stipinkaulio lūžiai be gjimo pėdsakų.

Kapas 437. Vyras, 20–25 m., 174,7 cm ūgio. Skeveldrinė viršugalvio trauma – durtinė ar skeveldros žaizda ties vainikine siūle.

Kapas 439. Vyras, 35–40 m., 165,5 cm ūgio. Apatinio žandikaulio lūžiai be gjimo pėdsakų, viršutinio žandikaulio dantų protezas.

Kapas 444. Vyras, 20–25 m., 172,4 cm ūgio. Kairiojo momenkaulio skilimas, kairiojo raktikaulio lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 450. Vyras, 20–25 m., 172,3 cm ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolės skliauto lūžiai (smūgis buku daiktu?).

Kapas 456. Vyras, 45–50 m., 179,5 cm

ūgio. Viršutinio žandikaulio dantų protezas.

Kapas 458. Vyras, 30–35 m., 170,5 cm ūgio. Sugijusi I, II kairiųjų šonkaulių trauma.

Kapas 460. Vyras, 20–25 m., 178,5 cm ūgio. Skrodimo pėdsakai: standartinis kaukolės skliauto pjūvis ir sagitalinis veido pjūvis.

Kapas 461. Vyras, 18–20 m., 163,5 cm ūgio. Su deformacija sugiję dešiniojo šlaunikaulio viršutinio trečdailio, kairiųjų blauzdikaulio ir šeivikaulio viršutinių trečdalių lūžiai, klasikinis kaukolės skrodimas.

Kapas 463. Vyras, 30–35 m., 175,4 cm ūgio. Durtinė žaizda su chirurginio gydymo žymėmis be gjimo pėdsakų dešiniajame klubakaulyje, viršutinio ir apatinio žandikaulių dantų protezai.

Kapas 464. Vyras, apie 20 m., 171,6 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis su gjimo pėdsakais.

Kapas 471. Vyras, 20–25 m., 172,0 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 473. Vyras, 25–30 m., 171,1 cm ūgio. Stambi metalo skeveldra, įstrigusi tarp VII kaklo ir I krūtinės slankstelių.

Kapas 474. Vyras, 25–30 m., 161,4 cm ūgio. Ispaustinė skeveldrinė viršugalvio trauma be gjimo pėdsakų.

Kapas 476. Vyras, 25–30 m., 182,3 cm ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 477. Vyras, 25–30 m., 164,5 cm ūgio. Dešiniojo žastikaulio amputacija viduriniame trečdalyje be gjimo pėdsakų.

Kapas 478. Vyras, 20–25 m., 167,0 cm ūgio. Tuberkuliozinio spondilito židinys IX, X krūtinės slankstelių kūnuose, klasikinis kaukolės skliauto skrodimas bei skrodimo pjūvis per dešiniojo smilkinkaulio piramidę.

Kapas 480. Vyras, 25–30 m., 180,4 cm

ūgio. Beveik sugijęs skeveldrinis kairiojo šlaunikaolio lūžis su didele deformacija, pūlingas abiejų kelio sąnarių artritas.

Kapas 482. Vyras, 30–35 m., 165,0 cm
ūgio. Kairiojo klubo sąnario osteoartritas.

Kapas 486. Vyras, 25–30 m., 155,4 cm
ūgio. Kirstinis išpaustinis kaukolės sužalojimas pakaušyje ties kairiaja liambdine siūle su neryškiomis gijimo žymėmis.

Kapas 489. Vyras, 30–35 m., 174,7 cm
ūgio. Durtinė išpaustinė iš vidaus dešiniojo klubakaulio sparno trauma be gijimo pėdsakų.

Kapas 490. Vyras, 30–35 m., 171,0 cm
ūgio. Klasikinis kaukolės skrodimas.

Kapas 491. Vyras, 20–25 m., 167,9 cm
ūgio. Krūtinkaulio rankenos sužalojimas be gijimo žymių.

Kapas 501. Vyras, 30–35 m., 169,2 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaolio amputacija viduriniame trečdalyje be gijimo žymių, dešiniojo blauzdikaulio skeveldrinis lūžis be gijimo žymių.

Kapas 503. Vyras, 30–35 m., 173,7 cm
ūgio. Standartinis kaukolės skrodimas, kairiojo klubo sąnario osteoartritas.

Kapas 506. Vyras, 20–25 m., 166,7 cm
ūgio. Standartinis kaukolės skrodimas.

Kapas 509. Vyras, 35–40 m., 173,7 cm
ūgio. Begyjantis su didele deformacija dešiniojo šlaunikaolio diafizės vidurio skeveldrinis lūžis.

Kapas 511. Vyras, 30–35 m., 175,2 cm
ūgio. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 523. Vyras, 18–20 m., 176,0 cm
ūgio. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 529. Vyras, 25–30 m., 167,8 cm
ūgio. Skeveldrinis kaukolės skliauto lūžis.

Kapas 533. Vyras, 20–25 m., 168,5 cm
ūgio. Skeveldrinis dešiniojo raktikaulio lūžis su gijimo pėdsakais.

Kapas 537. Vyras, 25–30 m., 170,2 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaolio amputacija viduriniame trečdalyje.

Kapas 538. Vyras, 30–35 m., 163,4 cm
ūgio. Skeveldrinis apatinio žandikaulio kairės pusės lūžis be gijimo pėdsakų.

Kapas 540. Vyras, 35–40 m., 170,2 cm
ūgio. Klasikinio kaukolės skrodimo pėdsakai.

Kapas 541. Vyras, 25–30 m., 170,8 cm
ūgio. Klasikinio kaukolės skrodimo pėdsakai.

Kapas 542. Vyras, 25–30 m., 171,1 cm
ūgio. Sugijusi kairės šoninės kulkšnies trauma.

Kapas 544. Vyras, 20–25 m., 176,1 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaolio amputaciją viršutiniame trečdalyje.

Kapas 545. Vyras, 20–25 m., 181,2 cm
ūgio. Kairiojo blauzdikaulio distalinio galos skeveldrinis lūžis be gijimo pėdsakų.

Kapas 548. Vyras, 30–35 m., 167,4 cm
ūgio. Skeveldrinis dešiniojo šlaunikaolio distalinio trečdalio lūžis be gijimo pėdsakų.

Kapas 549. Vyras, 25–30 m., 174,4 cm
ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolės skliauto lūžiai.

Kapas 551. Vyras, 25–30 m., 179,0 cm
ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolės skliauto lūžiai.

Kapas 552. Vyras, 20–25 m., 176,3 cm
ūgio. Skeveldrinis kaukolės skliauto lūžis, skeveldriniai dešiniųjų blauzdikaulio ir šeivikaulio lūžiai be gijimo pėdsakų.

Kapas 554. Vyras, 25–30 m., 178,1 cm
ūgio. Skeveldrinis apatinio žandikaulio lūžis be gijimo pėdsakų.

Kapas 555. Vyras, 25–30 m., 173,0 cm
ūgio. Kairiojo blauzdikaulio distalinio galos skeveldrinis lūžis be gijimo pėdsakų.

Kapas 562. Vyras, 30–35 m., 179,5 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaolio amputacija viduriniame trečdalyje, apatinį krūtinės

slankstelių kompresija.

Kapas 565. Vyras, 20–25 m., 167,2 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija ties
viduriu su gjimo žymėmis.

Kapas 567. Vyras, 25–30 m., 168,3 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija vidu-
riname trečdalyje.

Kapas 570. Vyras, 20–25 m., 169,4 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija vidu-
riname trečdalyje.

Kapas 572. Vyras, 30–35 cm., 165,1 cm
ūgio. Pridėta kito asmens amputuota dešinioji
ranka.

Kapas 574. Lytis nenustatyta, per 20 m.
Tik blauzdų ir pédų kaulai.

Kapas 576. Vyras, 40–45 m., 168,7 cm
ūgio. Dešiniojo viršutinio žandikaulio trauma – nu-
skeltas fragmentas nuo 11 iki 14 danties.

Kapas 577. Vyras, 30–35 m., 168,0 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija ties
diafizės viduriu, periostitas.

Kapas 578. Vyras, 18–20 m. Standartinis
kaukolės skrodimas, išpjauta dešinioji pira-
midė, išimaišęs kito asmens kairiojo šlauni-
kaulio distalinis galas po amputacijos su šau-
tine žaizda virš lateralinio krumplio.

Kapas 580. Vyras, 18–20 m., 170,0 cm
ūgio. Ryškus abiejų pusių šlaunikaulių ir
blauzdikaulių periostitas.

Kapas 581. Vyras, 20–25 m., 178,2 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio trauma ties *tro-
chanter minor* su infekcijos požymiais, kairio-
jo dubenkaulio uždegiminiai pakitimai apie
gūžduobę.

Kapas 593. Vyras, 25–30 m., 174,7 cm
ūgio. Kairiojo žastikaulio diafizės proksimalinio
trečdalo skeveldrinis lūžis su periostito
žymėmis.

Kapas 595. Vyras, 25–30 m., 178,6 cm
ūgio. Abiejų šlaunikaulių skeveldriniai lūžiai

diafizės apatiname trečdalyje be gjimo žy-
mių.

Kapas 598. Vyras, 40–45 m. Sugijusi kirs-
tinė kairiojo momenkaulio žaizda, kairiaja-
me momenkaulyje kirstinė žaizda (2,5x1,5 cm
dydžio) be gjimo žymių.

Kapas 600. Vyras, 20–30 m., 170,6 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija vidu-
riname trečdalyje.

Kapas 604. Vyras, 30–40 m. Viršutinių
dantų protezas.

Kapas 605. Vyras, 30–35 m., 169,3 cm
ūgio. Senas sugijęs dešiniojo raktikaulio dis-
talinio galio lūžis.

Kapas 609. Vyras, 25–30 m., 160,5 cm
ūgio. Sugijęs dešiniojo žastikaulio lateralinio
antkrumplio lūžis.

Kapas 610. Vyras, 20–25 m., 163,4 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio diafizės amputa-
cija apatiname trečdalyje.

Kapas 612. Vyras, 20–30 m., 171,2 cm
ūgio. Šautinė dešiniojo klubakaulio sparno
žaizda.

Kapas 613. Vyras, 25–30 m., 169,6 cm
ūgio. Abiejų šlaunikaulių distalinio trečdalio
perimortaliniai lūžiai be gjimo žymių.

Kapas 619. Vyras, 25–30 m., 175,2 cm
ūgio. Senas sugijęs kairiojo alkūnkaulio lūžis.

Kapas 622. Vyras, 25–30 m., 173,8 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija ties vi-
duriu.

Kapas 623. Vyras, 35–40 m., 168,8 cm
ūgio. Standartinis kaukolės skrodimas, deši-
niojo šlaunikaulio diafizės dalies rezekcija,
aplink – periostito žymės.

Kapas 628. Vyras, 30–35 m., 163,8 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizės vidurinio-
jo trečdalo perimortalinis lūžis su gjimo žy-
mėmis.

Kapas 629. Vyras, 18–20 m. Kairiojo mo-

menkaulio trepanacinié anga (3x2 cm dydžio), dešiniojo momenkaulio trepanacinié anga ties stréline siûle (4x3 cm dydžio).

Kapas 631. Vyras, 20–25 m., 171,3 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizés viršutiniojo trečdario perimortalinis lūžis.

Kapas 639. Vyras, 25–30 m., 169,0 cm ūgio. Netaisyklingos formos 3x3 cm dydžio durtiné žaizda ir trepanacija dešiniajame momenkaulyje ties bregma.

Kapas 643. Vyras, 20–25 m. 171,7 cm ūgio. Kiaurinis skeveldrinis kaktikaulio vidurio sužalojimas ir trepanacija be gjimo pédasakų.

Kapas 646. Vyras, 25–30 m., 171,0 cm ūgio. Begyjantis kairiojo šlaunikaulio vidurinio trečdario lūžis.

Kapas 650. Vyras, 18–20 m., 173,9 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio viršutinio trečdario skeveldrinis lūžis be gjimo pédasakų.

Kapas 657. Vyras, 25–30 m., 167,8 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio viršutinio trečdario skeveldrinis lūžis be gjimo pédasakų, vidurinių krūtinés slankstelių kompresija.

Kapas 660. Vyras, 25–30 m., 167,0 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija viduriniame trečdalyje.

Kapas 662. Vyras, 25–30 m., 181,2 cm ūgio. Vidurinių krūtinés slankstelių kompresija.

Kapas 676. Vyras, 25–30 m., 174,9 cm ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolés skliauto lūžiai be gjimo pédasakų.

Kapas 679. Vyras, 20–25 m., 179,8 cm ūgio. Vidurinių krūtinés slankstelių kompresija.

Kapas 685. Vyras, 30–35 m., 175,7 cm ūgio. Skeveldrinis kaukolés skliauto lūžis be gjimo pédasakų.

Kapas 686. Vyras, 25–30 m., 171,0 cm ūgio. Kiaurinis šautinis kaukolés sužalojimas: kulkos jéjimo anga – ties kairiojo momenkaulio gumburu, išėjimo – ties dešiniaja spenine atauga.

Kapas 689. Vyras, 20–25 m., 167,6 cm ūgio. Gerai sugijęs dešiniojo blauzdikaulio viršutinio trečdario lūžis.

Kapas 696. Vyras, 20–25 m., 165,9 cm ūgio. Trepanacinié anga (3x2 cm dydžio) pakauškaulyje.

Kapas 698. Vyras, 25–30 m., 171,9 cm ūgio. Viršutinių dantų lanko protezas.

Kapas 699. Vyras, 25–30 m., 178,7 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija viršutiniame trečdalyje.

Kapas 700. Vyras, 20–25 m., 177,9 cm ūgio. Kairiojo žastikaulio amputacija viduriniame trečdalyje.

Kapas 702. Vyras, 30–35 m., 165,6 cm ūgio. Dešiniojo blauzdikaulio amputacija viršutiniame trečdalyje.

Kapas 704. Vyras, 30–35 m., 168,6 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija viršutiniame trečdalyje, mažojo gübrio lygyje.

Kapas 705. Vyras, 20–25 m., 173,8 cm ūgio. Kairiojo šlaunikaulio diafizés viduriniojo trečdario skeveldrinis lūžis be gjimo žymiu.

Kapas 707. Vyras, 25–30 m., 170,8 cm ūgio. Klasikinis kaukolés skrodimas.

Kapas 709. Vyras, 20–25 m., 176,0 cm ūgio. Daugybiniai skeveldriniai kaukolés skliauto lūžiai be gjimo pédasakų.

Kapas 714. Vyras, 25–35 m., 175,5 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija ties viduriu.

Kapas 720. Vyras, 25–35 m., 173,3 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio kaklo lūžis be gjimo žymiu.

Kapas 721. Vyras, 20–25 m., 177,2 cm ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio diafizés viduriniojo trečdario skeveldrinis lūžis su kulkos jéjimo vieta.

Kapas 723. Vyras, 20–25 m., 171,1 cm ūgio. Osteochondroma dešiniojo šlaunikau-

lio kaklo priekinėje pusėje.

Kapas 724. Vyras, 20–25 m., 161,1 cm
ūgio. Viršutinių dantų lanko protezas.

Kapas 728. Vyras, 25–30 m., 168,7 cm
ūgio. Kairiųjų blauzdikaulio ir šeivikaulio
proksimalinių galų skeveldriniai lūžiai su gji-
jimo žymėmis.

Kapas 732. Vyras, 20–25 m., 169,5 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija pro-
ksimaliniame trečdalyje.

Kapas 733. Vyras, 25–30 m., 178,3 cm
ūgio. Skeveldrinis dešiniųjų blauzdikaulio ir
šeivikaulio lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 734. Vyras, 30–35 m., 172,2 cm
ūgio. Su dideliu randu begyjantis kairiojo
šlaunikaulio vidurinio trečdailio lūžis.

Kapas 737. Vyras, 18–20 m., 176,6 cm
ūgio. Apatinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 744a. Vyras, 25–30 m., 168,8 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio amputacija per
krumplius.

Kapas 747. Vyras, 25–30 m., 176,4 cm
ūgio. Dešiniojo žastikaulio distalinio galo os-
teoperiostitas.

Kapas 749. Vyras, 25–30 m., 184,1 cm
ūgio. Vidurinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 751. Vyras, 30–35 m., 173,0 cm
ūgio. Begyjanti kairiojo šlaunikaulio trauma
vidinio paviršiaus apatiniaiame trečdalyje
(ūmus periostitas), krūtinės slankstelių kom-
presija.

Kapas 752. Vyras, 35–40 m. Kairiojo šlauni-
kaulio amputacija viduriniame trečdalyje,
vidurinių ir apatinijų krūtinės slankstelių kom-
presija.

Kapas 753. Vyras, 25–30 m., 161,3 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio viršutinio treč-
dailio skeveldrinis lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 754. Vyras, 25–30 m., 175,8 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija vidu-

riniame trečdalyje.

Kapas 755. Vyras, 30–35 m., 165,0 cm
ūgio. Daugybiniai kaukolės skliauto skevel-
driniai lūžiai.

Kapas 758. Vyras, 25–30 m., 165,3 cm
ūgio. Kairiojo alkūnkaulio proksimalinio ga-
lo rezekcija be gjimo pėdsakų.

Kapas 759. Vyras, 18–20 m., 172,7 cm
ūgio. Gyjantis dešiniojo alkūnkaulio vidurio
lūžis.

Kapas 760. Vyras, 18–20 m., 162,5 cm
ūgio. Gyjantis kairiojo alkūnkaulio vidurio lūžis.

Kapas 763. Vyras, 30–35 m., 169,9 cm
ūgio. Kairiojo raktikaulio skeveldrinis lūžis
be gjimo žymių, kairiojo žastikaulio ampu-
tacija chirurginio kaklo srityje.

Kapas 764. Vyras, 20–25 m., 167,3 cm
ūgio. Pūlingas kairiojo klubo sąnario artritas.

Kapas 768. Vyras, 20–25 m., 176,2 cm
ūgio. Daugybiniai kaukolės skliauto skevel-
driniai lūžiai be gjimo pėdsakų.

Kapas 769. Vyras, 25–30 m., 176,7 cm
ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 770. Vyras, 20–25 m., 166,6 cm
ūgio. Begyjantis kairiojo šlaunikaulio skeveldrinis
lūžis – šautinė žaizda virš vidinio krumplio.

Kapas 772. Vyras, 25–30 m., 169,0 cm
ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 774. Vyras, 25–30 m., 164,8 cm
ūgio. Begyjantis dešiniojo šlaunikaulio ske-
veldrinis lūžis.

Kapas 780. Vyras, 25–30 m., 179,2 cm
ūgio. Begyjantys dešiniojo blauzdikaulio apa-
tinio trečdailio, dešiniojo šeivikaulio apatinio
ketvirtadailio, dešiniojo šlaunikaulio lūžiai.

Kapas 782. Vyras, 35–40 m., 174,3 cm
ūgio. Juosmens slankstelių kompresija.

Kapas 784. Vyras, 25–30 m., 162,6 cm
ūgio. Kaukolės skliauto skeveldrinis lūžis,
kaukolės skrodimo pėdsakai.

Kapas 785. Vyras, 25–30 m., 177,7 cm
ūgio. Kaukolės skrodimo žymės: išimta kairė
veido ir kaktos pusė.

Kapas 786. Vyras, 20–25 m., 173,6 cm
ūgio. Kairės blauzdos apatinio trečdailio am-
putacija.

Kapas 790. Vyras, 20–25 m., 168,1 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio amputacija vidu-
riniaame trečdalyje.

Kapas 791. Vyras, 25–30 m., 177,3 cm
ūgio. Sugiję dešimties kairiųjų šonkaulių lū-
žiai.

Kapas 793. Vyras, 35–40 m., 176,3 cm
ūgio. Sugijęs kairiojo kulnakaulio lūžis.

Kapas 797. Vyras, 30–35 m., 162,2 cm
ūgio. Apatinių krūtinės slankstelių kompre-
sija.

Kapas 798. Vyras, 25–30 m., 165,8 cm
ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje.

Kapas 801. Vyras, 25–30 m., 169,2 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio skeveldrinis lū-
žis be gjimo pėdsakų.

Kapas 803. Vyras, 25–30 m., 173,8 cm
ūgio. Krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 804. Vyras, 35–40 m., 170,1 cm
ūgio. Kairiojo stipinkaulio lūžis be gjimo
pėdsakų.

Kapas 807. Vyras, 25–30 m., 167,6 cm
ūgio. Dešiniojo šlaunikaulio skersinis lūžis be
gjimo žymių.

Kapas 808. Vyras, 25–30 m., 173,3 cm
ūgio. Dešiniojo stipinkaulio skeveldrinis lū-
žis su gjimo pėdsakais.

Kapas 811. Vyras, 30–35 m., 175,1 cm
ūgio. Sugijusi kairės mentės trauma.

Kapas 813. Vyras, 20–25 m., 175,1 cm
ūgio. Vidurinių krūtinės slankstelių kompresija.

Kapas 813a. Vyras, 30–35 m., 169,7 cm
ūgio. Skylinis pakauškaulio žvyno sužalojimas
su chirurginio gydymo pėdsakais, viršutinio

žandikaulio dantų protezas.

Kapas 817. Vyras, 25–30 m., 187,8 cm
ūgio. Kairiojo šlaunikaulio viršutinio galio
(gūbrių ir kaklo srityje) skeveldrinis lūžis be
gjimo pėdsakų, viršutinio žandikaulio dantų
protezas.

Kapas 818. Vyras, 20–25 m., 175,1 cm
ūgio. Kairės pusės šonkaulių pleuros pavir-
šiaus uždegimas.

Kapas 820. Vyras, 25–30 m., 172,3 cm
ūgio. Skeveldrinis kairiojo žastikaulio diafi-
zės vidurio lūžis be gjimo pėdsakų.

Kapas 823. Vyras, 30–35 m., 176,2 cm
ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje, poūmis
blauzdikaulių periostitas.

Kapas 829. Vyras, 20–25 m., 157,2 cm
ūgio. Apatinio žandikaulio lūžiai be gjimo
pėdsakų.

Kapas 831. Vyras, 20–25 m., 167,6 cm
ūgio. Skrodimo pėdsakai kaukolėje.

Pumpėnai (Pasvalio r., S. Sarcevičiaus
2005 m. tyrinėjimai).

Kapas 1. 11 m. ± 30 mén. amžiaus vai-
kas. Sugijusios kraujosrūvos abiejuose mo-
menkauliouose ir akiduobėje, sugijusio osteo-
periostito pėdsakai dešinėje kaktikaulio pu-
sėje ir dešiniojo smilkinkaulio žyne, dešinio-
jo skruostakaulio gumozinis osteomielitas,
sunkus létinis dešinės apatinio žandikaulio
pusės osteomielitas su kaulo defektu, abieju
žastikaulių distalinių galų, kairiojo alkūnkaulio
diafizės, dešiniojo blauzdikaulio gumozini-
nis osteomielitas (šlaunikauliai ir kairysis
blauzdikaulis neišlikę). Tokia patologija bū-
dinga nespecifiniams létiniams sepsui (odon-
togeninės kilmės (?)) – žr. apatinio žandikau-
lio patologiją) arba įgimtam sifiliui.

Kapas 2. 30–35 m. amžiaus vyras. Sugijęs
kompresinis XI krūtinės slankstelio lūžis.

Plotas 1, atsitiktiniai kaulai iš suardytų ka-

*p*ū. Kaukolės ir postkranijinių skeletų fragmentai priklausė ne mažiau kaip dviems individams: 1–5 m. amžiaus vaikui ir suaugusiai moteriai. Prisimaišę daug įvairių gyvulių kaulų (perduota L. Daugnorai).

Trakai, Vytauto g. 82 (E. Vailionio 2005 m. tyrinėjimai).

Trijų kapų ir suardytų palaidojimų medžiaga.

Kapas 2. 25–30 m. amžiaus moteris. Patologija: poūmis blauzdikaulių periestas.

Beveik kiekviename palaidojime būta įvairių gyvulių kaulų.

Archeologinių žvalgymų medžiaga – žmonių ir gyvulių kaulų fragmentai.

Vilnius, senamiesčio P apvažiavimas tarp Aušros Vartų ir P. Višinskio g. (R. Šiaulinsko 2005 m. tyrinėjimai).

Vienuolikos beveik sveikų kapų ir suardytų palaidojimų medžiaga (iš viso ne mažiau kaip 25 individų palaikai).

Kapas 7. 40–50 m. amžiaus vyras. Patologija: kairiame momenkaulyje sugijęs išpaustinis 60x30 mm dydžio lūžis, trys sugijusios kirstinės žaizdos kaktikaulyje: viena dešinėje, dvi kaireje pusėje.

Kapas 9. Beveik visas skeletas. 18 ± 6 mén. amžiaus vaikas. Patologija: tipiška šlaunikaulių ir blauzdikaulių deformacija (rachitas).

Vilnius, Bazilijonų vienuolynas (T. Poškos 2005 m. tyrinėjimai).

Tyrimui pateikti skeletai iš 7 individuolių kapų ir kaulai iš suardytų kapų (ne mažiau kaip 16 asmenų), priklausę įvairaus amžiaus ir lyties asmenims. Specifinė patologija nekonstatuota.

Vilnius, Bokšto g. 6 (S. Sarcevičiaus 2005 m. tyrinėjimai).

Trijų išlikusių palaidojimų ir suardytų kapų medžiaga (ne mažiau kaip 13 individų).

Kaulai įvairaus amžiaus ir lyties asmenų. Vie- na kaukolė – per 50 m. amžiaus vyro – su sugijusia impresine dešiniojo momenkaulio gumburo trauma. Gausu gyvulių kaulų, kurių perduoti LVA Osteologijos laboratorijai.

Vilnius, Čiurlionio g. 3 (V. Daminaičio 2005 m. tyrinėjimai).

Iš viso ištirti 33 registruoti kapai ir suardytų palaidojimų medžiaga, priklausiusi ne mažiau kaip 59 įvairaus amžiaus ir lyties asmenims.

Plotas 1, kapas 4. Vyras, 25–30 m. Kai- rijojo šlaunikaulio sugijusi epifiziolizė.

Kapas 6. Vyras, 40–45 m. Traumos: sugijęs išpaustinis lūžis kaktikaulio žvyno viduryje, sugijęs dešiniojo alkūnkaulio diafizės vidurio lūžis. Sisteminė skeleto patologija – DISH.

Plotas 2, kapas 2. Moteris, per 55 m. Patologija: abiejų blauzdikaulių sugijęs periestas.

Kapas 3. Vyras, 25–30 m. Patologija: sugijęs lėtinis kairiojo blauzdikaulio osteoperiostitas, sugijęs dešiniojo blauzdikaulio periostitas.

Kapas 7. Vyras, 40–45 m. Patologija: kairiajame momenkaulyje sugijusio impresinio lūžio pėdsakai (45x35 mm dydžio), kaireje kaktikaulio pusėje sugijusi skilimo linija, kertanti antakių lanką, sugiję keturių dešinės pusės šonkaulių lūžiai, kairės pėdos pirmojo padikaulio proksimalinio sąnario potrauminis artritas, beveik visų sąnarių, taip pat juosmens slankstelių pakitimai dėl amžiaus (nusidėvėjimas, osteofitai).

Kapas 11. Vyras, 35–40 m. Patologija: gi- mės be dešiniojo žastikaulio *epicondylus medialis*, sugijęs abiejų blauzdikaulių ir šeivikaulių periestas, pirmojo kryžkaulinio slanks- telio liumbalizacija.

Kapas 13. Moteris, 30–35 m. Patologija: abiejų riešo, taip pat kojų sąnarių osteoartritas, sugijęs abiejų blauzdų kaulų periostitas.

Kapas 14. Vyras, 50–55 m. Patologija: anemijos pėdsakai kaukolėje, sugijęs kairiojo alkūnkaulio ir dešiniojo stipinkaulio periostitas, sugijęs abiejų pusių blauzdos kaulų osteoperiostitas, létinis kairiojo kulnakaulio osteomielitas, klubo, amžiui būdingi kelio ir čiurnos sąnarių pakitimai, kairiojo blauzdikaulio proksimalinio sąnario *osteochondritis dissecans*, krūtinės ir liemens slankstelių osteofitai, dešimtojo ir vienuoliktojo krūtinės slankstelių ankilozė, DISH.

Kapas 18. Vyras, per 50 m. Patologija: būdingi amžiui daugelio sąnarių ir apatinį krūtinės bei visų juosmens slankstelių pakitimai (osteofitai, osteochondrozė).

Plotas 3, kapas 21. Moteris, per 55 m. Patologija: amžiui būdingi daugelio sąnarių, taip pat stuburo slankstelių pakitimai, penkojo juosmens slankstelio ir kryžkaulio osteochondrozė.

Kapas 23. Moteris, 35–40 m. Patologija: abiejų kairiųjų dilbio kaulų distalinių sąnarių artritas, visų riešakaulių ir II–V delnakaulių ankilozė, pūlingas artritas (traumos pėdsakai?).

Kapas 24. Vaikas, 12–15 m. Patologija: anemijos pėdsakai kaukolėje.

Kapas 26. Vyras, 30–40 m. Patologija: sugijęs kairiojo alkūnkaulio gynimosi lūžis.

Kapas 27. Vyras, 40–45 m. Patologija: sugijęs dešiniojo alkūnkaulio distalinio trečdailio lūžis, nežymūs daugelio sąnarių, taip pat krūtinės ir juosmens slankstelių osteofitai, penkojo juosmens slankstelio osteochondrozė.

Suardytų kapų medžiaga. Atlikta jų grupinė identifikacija, ivertinant anatomiškai labiausiai informatyvius kaulus ir jų fragmen-

tus. Suardytų kapų medžiaga priklausė ne mažiau kaip 20 individų, iš jų 7 jvairaus amžiaus vaikai ir paaugliai, 6 vyrai ir 6 moterys. Vievo suaugusio asmens lytis ir amžius nenustatyti. Patologija: sugijęs vieno stipinkaulio lūžis, vieno asmens juosmens slankstelių kompresinis lūžis.

Vilnius, Rasų kapinės (R. Žukovskio 2005 m. tyrinėjimai).

Tyrimai atliki Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijo tyrimų centro užsakymu, nes turėta nuorodą apie galimą smurtinę čia palaidotų asmenų mirtį. Palaikai visiškai skeletuoti, puikiai išlikę. Tai leido detaliai ivertinti visų jų būklę (žr. lentelę 1).

Ištyrus palaikus konstatuota, kad perkašos 2 kapavietėje 1 buvo palaidoti vien jauno ir vidutinio amžiaus vyrai, kapavietėje 2 – moterys ir vyresnio amžiaus vyrai. Nė viename skelete nerasta jokių traumų pėdsakų, leidžiančių įtarti smurtinę mirties priežastį. Nė vieno individu dantys stomatologiškai negydyti – tai liudija žemesnį negu vidutinį socialinį statusą. Bendra kaukolių ir dantų morfologija liudija individų kilmę iš Vidurio ar Šiaurės Europos (vietiniai gyventojai?).

Vilnius, Šv. Dvasios bažnyčios rūsių (R. Žukovskio 2005 m. tyrinėjimai).

Tirta keturių žvalgomujų šurfų medžiaga.

Šurfas 1. Rasta sveikų ir suardytų palaidojimų medžiagos – iš viso ne mažiau kaip 12 jvairaus amžiaus ir lyties asmenų.

Šurfas 2. Ne mažiau kaip 4 asmenų (suaugusių ir vaikų) kaulai.

Šurfas 3. Ne mažiau kaip 10 jvairaus amžiaus ir lyties asmenų kaulai.

Šurfas 4. Ne mažiau kaip 6 asmenų kaulai. Vievo 35–45 m. amžiaus vyro kaukolė su sugijusių impresiniu kaktikaulio lūžiu virš kairosios akiduobės, su uždegimo pėdsakais.

Lentelė 1. Rasų kapinių tyrinėti kapai

Table 1. Investigated graves of Rasos cemetery

Perkasa	Kapas	Sluoksnis	Skeletas	Lytis, amžius	Pastabos
1	1			Vyras, 40–50 m.	Be patologijos
2	1	II	A	Vyras, 35–40 m.	Krūminio danties Karabelio gumburėlis (Vidurio–Šiaurės Europos kilmė)
2	1	III	1	Vyras, 25–30 m.	Visų pirmųjų krūminių dantų kramtomojo paviršiaus hipoplazija – gimdymo trauma ar sunki liga naujagimystėje
2	1	III	3	Vyras, 30–35 m.	Be patologijos
2	1	IV	1	Vyras, 25–30 m.	Be patologijos
2	1	V		Vyras, 20–25 m.	Be patologijos
2	1	VI		Vyras, 30–35 m.	Be patologijos
2	2		A	Moteris, per 60 m.	Visi dantys iškritę prieš mirtį, sugiję abieju stipinkaulių lūžiai tipinėje vietoje, tipinė spondiliolizė, sunki spondilioartrozė, abieju kelio sąnarių osteoartritas
2	2		B	Moteris, 50–60 m.	Rankos nykščio osteoartritas, lėtinis kairės pusės pleuritas, perimortaliniai dešiniojo šeivikaulio galvos ir kairės pusės II–V šonkaulių lūžiai
2	2	II	(su batais)	Vyras, 50–60 m.	Be patologijos
2	2	III	1	Vyras, 35–40 m.	Didžiulė viršutinio žandikaulio odontogeninė cista, sugijęs abieju blauzdikaulių ir šeivikaulių periostitas
2	2	IV		Moteris, per 70 m.	Osteoporozė, slankstelių kūnų kompresija, įgimtas II–III kaklo slankstelių blokas, sunki abieju klubo ir dešiniojo alkūnės sąnarių osteoartrozė
2	2	V		Moteris, 17–19 m.	Ryškios emalio hipoplazijos (sunkios ligos epizodas apie 2 m.)

Sudegę kaulai iš šurfo. Tarp atsitiktinių kaulų buvo apdegusių kaulų fragmentų: dilbio ilgųjų kaulų fragmentai, kaukolės skliauto kaulų fragmentai, slankstelių ir šonkaulių fragmentai, apatinio žandikaulio fragmentai.

Vilnius, Švitrigailos / Kauno g. sankryža (S. Sarcevičiaus 2005 m. tyrinėjimai).

Kaulai tyrimui pateikti trijose dėžėse iš

suardytu palaidojimui, todėl atlikta tik grupinė palaikų identifikacija, skaičiuojant labiausiai informatyvius fragmentus. Palaikai buvo ne mažiau kaip 8 suaugusių asmenų, iš jų dviejų vyrų, trijų moterų, likusių lytis nenustatyta. Amžiaus diagnostika neatlikta, nes palaikai labai fragmentiški dėl dirvos poveikio ir sužalojimų kasimo metu.

Apibendrinant galima teigti, kad kremuotų kapų tyrimai kaip visada atskleidė naujų laidojimo papročių detalių: ne visada kremuoti vien žmonių palaikai. Žvalgomieji tyrimai Vilniaus Šv. Dvasios bažnyčios rūsiuose (demografinė palaidotųjų sudėtis) paneigė buvusi įsitikinimą, kad juose palaidotos epidemijų ar kitų masinių nelaimių aukos, bei patvirtino nuomonę, kad tai tradiciniai laidojimai ir perlaidojimai bažnyčios rūsyje. Žvalgymai Vilniaus Rasų kapinių rajone leido atmetti prielaidą, kad tai dar viena masinių žudynių kapavietė. Unikali savo apimtimi ir pobūdžiu yra Pirmojo pasaulynio karo karių ekshumacijos metu surinkta medžiaga. Ją dar reiks detaliai analizuoti bei publikuoti. Šiuo metu susidarytas vaizdas yra preliminarus, tačiau galima konstatuoti aukštą šioje karo ligoninėje dirbusių gydytojų kvalifikaciją (buvo gydomos sudėtingos traumas, taip pat darytos neurochirurginės operacijos; pacientų mirtys analizuotos – ligoninėje buvo net patologinanatomas), bent kelių specializuotų skyrių buvimą (galvos traumą, galūnių traumą, pilvo ir dubens traumą, manytina, ir infekcinių ligų gydymo – kai kurie palaikai prieš laidojant buvo dezinfekuojami kalkėmis). Kiti tyrinėjimai fragmentiški, ir jų platesni apibendrinimai būtų atskirų studijų, prijungiant ankstesnių metų tyrimų medžiagą, objektas.

PRELIMINARY RESULTS OF ANTHROPOLOGICAL ANALYSIS OF THE MATERIALS FOUND IN THE YEAR 2005

In total remains of c. 1007 individuals from inhumations and 11 from cremations were

examined macroscopically and microscopically under low magnification. Materials were cleaned, conserved, identified and documented. Scientifically valuable materials were stored in the depositories of the VU MF and made available for further analysis. This report presents a short review of materials.

Examination of cremations revealed new details of burial customs: not only human remains were cremated; non-human bones (including bones of birds and large mammals) were submitted for further analysis to the Osteological Laboratory of the LVA. Excavations performed in the cellars of the Church of the Holy Spirit in Vilnius (demographical composition of the buried individuals discovered) denied the assumption that the burials belonged to the victims of epidemics or other mass disasters and confirmed that these were regular burials and reburials in church crypts. Examination of the osteological remains recently discovered at the Rasos Cemetery in Vilnius denied the hypothesis that this could have been another mass burial of the World War II or post-war period victims. Materials and data collected during exhumation of individuals buried in 1915 at the German military hospital cemetery in Panevėžys carried out for reburial purposes were unique; they still require a more detailed analysis and publication. Results of the recent examination must be considered as preliminary, nevertheless numerous data revealed high qualification of the medics who used to work at the hospital (complicated injuries were treated; neurosurgical operations were performed; numerous traces of dissection indicated that causes of deaths of some patients were in-

vestigated and analysed) and presence of several specialised departments (departments of head injuries, limb injuries, abdominal and pelvic injuries and possibly department of infectious diseases indicated by

the fact that some bodies were covered with lime prior to be buried). Other investigations were fragmentary; making more extensive conclusions will be possible using aggregated data of several years.

DEGINTINIŲ KAPŲ IR RYTŲ LIETUVOS PILKAPIŲ OSTEOLOGINIAI TYRIMAI

Rimantas JANKAUSKAS, Laurynas KURILA

Nuo XX a. 6-ojo dešimtmečio Lietuvoje archeologinių tyrinėjimų kapinynuose metu pradėjus rinkti degintinius kaulus, sukaupta nemaža jų kolekcija, kuri saugoma VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedroje. Visų tyrinėjimų metu randamų degintinių kaulų osteologinė analizė atliekama tiktais pastaraisiais metais (žr. *ATL 1998 ir 1999 metais*, V., 2000, p. 603–609; *ATL 2000 metais*, V., 2002, p. 246, 248–251; *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 277–278; *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 330–334; *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 298–300; *ATL 2004 metais*, V., 2006, p. 342–352). Nemaža dalis anksčiau sukauptos medžiagos tebéra netyrinta. Siekiant bent kiek užpildyti šią spragą, nutarta atlikti sukauptų kaulų iš Rytų Lietuvos pilkapynų osteologinę analizę. Peržiūrėti degintiniai kaulai iš 20 laidojimo paminklų, tyrinėti 1952–1998 m. (iš viso 160 kapų ir kai kurie pavieniai kaulai). Analizés rezultatai pateikiami šiame straipsnyje.

Degsnė–Labotiškės I (Molėtų r., A. Taučiavičiaus 1970 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 1, *kapas 2*. 95 g netolygiai perdegusių (nuo tamsiai pilkos spalvos iki visiš-

kai perdegusių) kaulų. Tarp kaulų buvo smulkiai apsilydžiusi žalvario fragmentai. Palaikai per 25 m. amžiaus nenustatytos lyties asmens.

Eitulionys (Trakų r., A. Bliujaus 1978 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 3(XIV), *kapas 1*. 858 g netolygiai perdegusių (šviesiai pilkos spalvos ir visiškai perdegusių) kaulų. Palaikai 25–35 m. amžiaus vyro.

Gudeliai–Lenkiškės (Vilniaus r., J. Balčiūno 1987 m. tyrinėjimai, A. Strazdo 1988, 1989 m. tyrinėjimai).

Pilkapis 1(80), *kapas 1*. 68 g visiškai perdegusių kaulų. Palaikai 18–30(?) m. amžiaus moters (?).

Pilkapis 1(58), *kapas 1*. 79 g visiškai perdegusių kaulų. Palaikai 20–50 m. nenustatytos lyties asmens.

Pilkapis 3(65), *kapas 1*. 306 g visiškai perdegusių kaulų. Palaikai per 40 m. amžiaus moters.

Pilkapis 3(65), *kapas 2*. 383 g visiškai perdegusių kaulų. Palaikai per 40 m. amžiaus nenustatytos lyties asmens.

Pilkapis 4(80), *kapas 1*. 330 g visiškai per-